

ประสิทธิผลของการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบของเทศบาลนครเชียงใหม่ Effectiveness of Flood Crisis Administration in Chiangmai Municipality

อัครศาสตร์ ปันอนุกุล

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

โทรศัพท์: 0-5387-5400 E-mail: micky_eaw@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาประสิทธิผลของการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบของเทศบาลนครเชียงใหม่เพื่อศึกษาผลกระทบต่อประชาชนที่ได้รับปัญหาวิกฤตการณ์น้ำท่วมและเพื่อศึกษาการบริหารจัดการวิกฤตการณ์น้ำท่วมของเทศบาลนครเชียงใหม่

จากกลุ่มประชาชนจากการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร 156,238 คน สุ่มตัวอย่างมาจำนวน 400 คน กลุ่มผู้บริหารนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรี หัวหน้าแขวงทั้ง 4 แขวง-สมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้นำชุมชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลนครเชียงใหม่ผลการวิจัยพบว่า1การบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมของเทศบาลนครเชียงใหม่มีการเตรียมการป้องกันและลดผลกระทบ1.ระบบแจ้งเตือนภัยตรวจสอบปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงภัยโดยแบ่งเป็นพื้นที่เสี่ยงภัย 3 ระดับ ได้แก่ระดับ 1(สีแดง)ความเสี่ยงภัยสูง ระดับ 2(สีเหลือง) ความเสี่ยงภัยปานกลาง ระดับ 3 (สีเขียว) ความเสี่ยงภัยน้อย การติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำฝนจำนวน 159 จุด และไซเรนเตือนภัยแบบมือหมุน จำนวน 145 จุด ในพื้นที่เสี่ยงภัย ระดับ 1 (สีแดง) เป็นอันดับแรกจัดประชุมชี้แจงผู้นำชุมชนพื้นที่ที่ติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำฝน และไซเรนเตือนภัยแบบมือหมุน ในพื้นที่เสี่ยงภัยจัดตั้งอาสาสมัครเตือนภัย ติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning)ติดตั้งระบบโทรมาตรในลุ่มแม่น้ำปิง โดยสำนักชลประทานที่ 1 เพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัยลุ่มน้ำปิงตอนบนจัดทำ web-site โดยเชื่อมโยงข้อมูลระดับน้ำ และปริมาณน้ำในแม่น้ำปิงของศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคเหนือตอนบน และข้อมูลการตรวจอากาศด้วยเรดาร์ของอุตุนิยมวิทยา รวมทั้งเว็บไซต์ของหน่วยวิจัยภัยพิบัติทางธรรมชาติติดตั้งหอเตือนภัย (หอกระจายข่าว) จำนวน 3 จุด โดยศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ในเขตเทศบาลนครติดตั้งบริเวณสุสานบ้านเด่น ข้างศูนย์วิจัยวิศวกรรมจราจร แขวงเมืองและหน้าโรงแรมแม่ปิงระบบป้องกันอุทกภัยเทศบาลนครเชียงใหม่รับผิดชอบระบบป้องกันน้ำล้นตลิ่งแม่น้ำปิง ในเขตรับผิดชอบ โดยจัดสร้างกำแพงกันน้ำแบบติดตั้ง จัดเตรียมกระสอบทราย สร้างคันดินริมแม่น้ำ ตั้งสถานีสูบน้ำขนาดใหญ่ จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำหาม และดำเนินการขุดลอกคู ลำเหมือง

แม่เทศบาลนครเชียงใหม่จะได้ดำเนินการแก้ปัญหาโดยแบ่งการบริหารจัดการน้ำท่วมแบ่งออกเป็น 3 ช่วงของการบริหารจัดการ ได้แก่ การป้องกันก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม ขณะที่เกิดภาวะน้ำท่วม และภายหลังที่เกิดภาวะน้ำท่วมตลอดระยะที่ผ่านมาเทศบาลนครเชียงใหม่ไม่สามารถแก้ปัญหาภัยน้ำท่วมได้อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมมากนัก

ปัญหาส่วนใหญ่ของประชาชนต้องการให้เกิดประสิทธิผลของการแก้ปัญหาภัยน้ำท่วมในระยะการแจ้งเตือนภัยและการแก้ปัญหาในช่วงภาวะน้ำท่วมขั้นสำคัญที่สุดเพราะเป็นการชีวิตประสิทธิผลของเทศบาลนครเชียงใหม่ว่าสามารถแก้ปัญหาให้ประชาชนได้เป็นที่น่าพอใจหรือนำแผนรับภัยพิบัติเชิงรุกมาปรับใช้ทั้งการแจ้งเตือนภัยการป้องกันการอพยพและการฟื้นฟูบูรณะหลังภาวะวิกฤตน้ำท่วมตามแผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งชาติในเชิงยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2562[1]

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ ,การบริหาร, วิกฤตการณ์น้ำท่วม, พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ, เทศบาลนครเชียงใหม่,

Abstract

This research aimed to study of the effectiveness of flood crisis administration in the affected areas of Nakorn Chiang Mai Municipality. 400 people are the population samples used in the study derived from the random sampling (n =156,23), they included group of Administrators, Mayors and Vice Mayors, the four Chief Districts, the council members of Nakorn Chiang Mai Municipality, community leaders in Nakorn Chiang Mai Municipality areas and personnel working in Nakorn Chiang Mai Municipality. The results showed that the flood crisis administration of Nakorn Chiang Mai Municipality has prepared the prevention and reduction of the impact by installation of the warning system for investigating and improving the risk areas which was divided into three risk levels: Level 1 (red) = high risk, Level 2 (yellow) = moderate risk, Level 3 (green) = less risk, installation of 150 rain water meters and 145 points of hand manual sirens in the level 1 (red) risk area as the first priority, preparing and informing the meetings for community areas, installation of rain water meter and hand manual sirens in the risk areas, setting the warning volunteer, installation of early warning system, installation of telemetry system in the Ping River basin by the Bureau of Irrigation 1 for water forecasting and warning in the upper Mae Ping River basin, preparation of

web-site with linking the information of water levels and water volume of the Mae Ping River of the Hydrology and Water Management Center for the upper part of the North and the weather data investigation with radar of the Department of Meteorology, including the website of the Research Unit for Natural Disaster, installation of the warning tower (Broadcasting tower) at 3 points provided by the National Disaster Warning Center. In the Municipality areas, there would be installations at the area of Ban Den cemetery next to the Traffic and Engineering Research Center and at the front of Mae Ping Hotel. The flood defense system of Chiang Mai Municipality would be responsible for the prevention system of water overflowing of the Mae Ping River in its responsibility by building the defended-protected wall (installation type), preparation of sandbags and building the land ridge at the Riverside, installation of large pumping stations by preparation of the large pump and preparation of the portable rotary pump including implementation of dredging of the ditches canals.

Even though Chiang Mai Municipality will be working on a solution. It can be divided into the flood management can be divided into 3 periods. The management of : the protection before from the floods while it was the floods and after the floods caused. the protection from the floods. While it floods and after the floods caused .throughout Chiang Mai municipality is not the can be do not solve the problem in some serious and flood .this is a very concrete most of the problems. People want to be effective. The flood problem in the range news alarm and to solve the problem in the last floods, because most important It is a measure of productivity. Chiang Mai Municipality can solve the problem, people are the most satisfactory. the disaster plan is proactive. Both the alarm notification to prevent the evacuation. Rebuilding after the flood crisis in action plan reduces the risk of disaster strategic, B.E. 2553 - B.E. 2562.

Keywords: Effectiveness, Flood Crisis, Administration, Chiangmai Municipality

1. บทนำ

มหาอุทกภัยในปี 2554 นี้ซึ่งเป็นเหตุอุทกภัยรุนแรงที่สุดในรอบ 100 ปีของไทยซึ่งได้สร้าง ความเสียหายต่อด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยสาเหตุหนึ่งนั้น

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลกจากภาวะโลกร้อน (Global Warming) ได้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาฝนทั้งรุนแรงและมีความถี่ของพายุเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งปริมาณของน้ำฝนที่ตกลงมามีจำนวนมหาศาล ซึ่งไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ถูกจัดว่าเป็นประเทศ 1 ใน 10 ของประเทศในแถบศูนย์สูตรที่จะได้ผลกระทบรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิ อากาศของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2554 นี้ที่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ส่งผลให้เกิดพายุพัดเข้ามายังประเทศไทยมากถึง 5 ลูกด้วยกันจนทำให้เกิดมหาอุทกภัยที่กินอาณาบริเวณในพื้นที่ภาคเหนือ มาจนถึงที่ราบลุ่มภาคกลางและสุดท้ายคือพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหัวใจทั้งด้านเศรษฐกิจของประเทศและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยใน พื้นที่อื่นๆ ต้องได้รับผลกระทบนี้

ส่วนหนึ่งของภาวะวิกฤติในครั้งนี้ที่เลวร้ายลงเป็นอย่างมาก นอกเหนือจาก ภัยธรรมชาติแล้วนั้นคือ ปัญหาการบริหารจัดการในภาวะวิกฤติในระดับชาติ ตั้งแต่รัฐบาลจนถึงหน่วยงานราชการไม่สามารถดำเนินการจัดการแก้ปัญหาได้ทัน ท่วงที ขาดความเท่าทันในสถานการณ์ฉุกเฉิน ขาดการตัดสินใจที่เด็ดขาดและรวมทั้งทางออกในการแก้ปัญหาวิกฤติในภาวะฉุกเฉิน เช่นนี้ได้สร้างผลกระทบที่รุนแรงต่อทั้งประชาชน ภาคธุรกิจ ที่ได้รับผลกระทบรุนแรงในครั้งนี้การบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉินและวิกฤตินั้นไม่สามารถจะใช้กลไกของรัฐแบบเดิมมาช่วยในการจัดการปัญหาที่รุนแรงและกว้างขวางกระทบคนเป็นจำนวน มหาศาล และรวมทั้งการขาดการบูรณาการและการมีแผนงานเชิงยุทธศาสตร์ต่อการจัดการใน ภาวะฉุกเฉินอย่างเป็นระบบได้ทำให้สถานการณ์ที่มีปัญหาอยู่แล้วเลวร้ายลงเป็น อันมาก จนทำให้รัฐบาลขาดความน่าเชื่อถือในที่สุดและส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการและสั่ง การหน่วยงานภายใต้ของรัฐบาลต่างๆต่อภาวะที่เกิดขึ้นไม่มีประสิทธิภาพ [1]

มหาอุทกภัยในปี 2554 ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยก่อให้เกิดความเสียหายไปทุกภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่ต้นน้ำซึ่งได้รับผลกระทบก่อนทุกพื้นที่ก่อให้เกิดปัญหามากมายไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ ปัญหาความเสียหายของบ้านเรือนและทรัพย์สิน ปัญหาด้านการชดเชยค่าเสียหาย ปัญหาด้านการฟื้นฟูสภาพจิตใจ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ วิกฤตการณ์น้ำท่วมดังกล่าวส่วนในท้องถิ่นอย่างเทศบาลนครเชียงใหม่เองก็ประสบภัยธรรมชาตินี้เช่นกัน ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเป็นวงกว้างน้ำในแม่น้ำและลำน้ำสาขาเอ่อล้นสูงชันนานกว่า 10 วัน บ้านเรือนได้รับความเสียหายมากกว่า 3,000 หลังคาเรือน วัดและสถานที่ราชการ,ตลาดร้านค้าย่านธุรกิจได้รับความเสียหายหลายแห่ง ประชาชนในเขตเทศบาลได้รับความเดือดร้อนและความเสียหายอย่างหนัก ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวอันประกอบด้วย 4 แขวง ได้แก่ แขวงกาวิละ แขวงนครพิงค์ แขวงเม็ງราย แขวงศรีวิชัย ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลนครเชียงใหม่ มีแผนในการรับมือกับปัญหาวิกฤตการณ์ดังกล่าวซึ่งเทศบาลได้จัดทำขึ้นคือแผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ สามปี พ.ศ. 2553 – 2555 ซึ่งการบริหารจัดการของเทศบาลลือตาม

แผนยุทธศาสตร์จังหวัดและแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติรวมทั้งแผนของ
กรมการบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย [2]

การแก้ปัญหาของเทศบาลฯแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ
ระยะที่ 1 มีการแจ้งเตือนถึงระดับน้ำในเขตเทศบาลโดยใช้มาตรวัด
ระดับในแม่น้ำ และมีการแจ้งเตือนเป็นระยะการป้องกันของเทศบาล
นครเชียงใหม่การวางแนวกระสอบทรายป้องกัน แนวคอนกรีตป้องกัน
การระบายน้ำสู่ลำคลองสาขาการสูบน้ำออกจากพื้นที่รับน้ำ ระยะที่ 2
การขนย้ายประชาชนสัตว์เลี้ยงและทรัพย์สินออกจากพื้นที่ที่คาดว่าจะ
เกิดปัญหาน้ำท่วมระยะที่ 3 การทำความสะอาดภายหลังน้ำท่วม โดย
การเก็บขยะ ฉีดน้ำโคลน กวาดและฆ่าเชื้อโรคการช่วยเหลือโดย
ซ่อมแซมบ้านเรือนของประชาชน ที่ได้รับผลกระทบบางส่วนและการ
จ่ายค่าชดเชยสำหรับผู้ประสบอุทกภัยครอบครัวละ 5,000 บาทและครั้งที่
2 การจ่ายเงินค่าชดเชยสำหรับผู้ประสบอุทกภัยเพื่อซ่อมแซม
บ้านเรือน ครอบครัวละไม่เกิน 20,000บาท ต่อ1 ครอบครัว โดย
ประเมินจากค่าเสียหายทั้งหมด และการฟื้นฟูสภาพจิตใจหลังภาวะน้ำ
ท่วม

จากวิกฤตการณ์ปี 2554 การบริหารงานของเทศบาลนคร
เชียงใหม่มีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้การช่วยเหลือประชาชนใน
เขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ได้อย่างทันท่วงทีและเข้าไปแก้ปัญหา
ภาวะน้ำท่วมของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างเต็มที่ตามแผน
ยุทธศาสตร์ของเทศบาลโดยการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ
และเอกชนจนสามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์ได้ในระดับที่น่าพอใจ [3]

แต่จากปัญหาน้ำท่วมดังกล่าวทำให้ประชาชนและ
หน่วยงานต่างๆที่ได้รับผลกระทบตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วมที่
เกิดขึ้นว่ามีสาเหตุสำคัญของปัญหาว่านอกจากเกิดจากภัยธรรมชาติที่
เรียกว่าภาวะฉุกเฉินหรือภาวะวิกฤตแล้วการบริหารจัดการของเทศบาล
นครเชียงใหม่ซึ่งรับรู้ปัญหาอยู่แล้วว่าจะมีน้ำท่วมทุกปีน่าจะ
สามารถบริหารจัดการให้ดีกว่านี้หรือควรจะมีประสิทธิภาพมากกว่านี้ที่จะ
บริหารจัดการปัญหาน้ำท่วม เพราะเหตุใดจึงปล่อยให้เกิดปัญหาซ้ำซาก
บ่อยครั้งแสดงให้เห็นว่าแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครเชียงใหม่เป็น
แผนเชิงรับมากกว่าจะเป็นแผนเชิงรุกและขาดการเตรียมการป้องกันที่
ชัดเจนโดยผลของการที่ไม่สามารถควบคุมน้ำไม่ให้ท่วมได้เป็นเครื่องชี้
วัดถึงการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพจึงก่อให้เกิดน้ำท่วมตามมา
หรือเพราะมีปัจจัยอื่นสนับสนุนจึงเกิดปัญหาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาประสิทธิผลจากการเข้าไป
แก้ปัญหาและการประสบความสำเร็จของการบริหารจัดการปัญหาน้ำ
ท่วมโดยอาศัยความพึงพอใจตรงตามความต้องการประชาชนในพื้นที่
ได้รับผลกระทบทั้ง หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มผู้บริหารเทศบาล
นครเชียงใหม่ซึ่งจะทำให้เราได้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก
วิกฤตการณ์น้ำท่วมต่อประชาชนในระยะต่างๆทั้งสามระยะที่เทศบาล
นครเชียงใหม่เข้าไปบริหารจัดการว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดอัน
ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารจัดการว่าบรรลุเป้าหมายตามแผน
หรือนโยบายในการให้ความช่วยเหลือประชาชน เพราะในวิกฤตน้ำท่วม
ที่ผ่านมาปี 2554 ประชาชนในพื้นที่มักจะมีการเรียกร้องหรือแจ้งต่อ
เทศบาลว่า การให้ความช่วยเหลือไม่ทั่วถึงบ้างไม่ทันเวลาไม่ตรงตาม

ความต้องการบ้างและเทศบาลขาดการวางแผนเชิงรุกในการป้องกันน้ำ
ท่วมหรือแม้แต่ขาดการเตรียมการเพื่อรับมือกับปัญหา เช่น การไม่ทำ
แก้มลิง การไม่ขุดลอกลำคลองลำเหมืองสาธารณะ การไม่ควบคุม
สิ่งก่อสร้างกีดขวางทางไหลระบายน้ำ

ดังนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่ควรมีการนำแนวทางการ
บริหารจัดการอุทกภัยเชิงองค์รวม (Integrated Flood
Management) จึงมีความสำคัญเร่งด่วน และจำเป็นที่ชุมชนในพื้นที่
เสี่ยงภัย ต้องนำมาประยุกต์ใช้โดยมีองค์ประกอบที่ควรพิจารณา 5
ประการ กล่าวคือ 1 การจัดการวัฏจักรน้ำทั้งระบบ 2 การจัดการแบบ
องค์รวมของดินและน้ำ 3 การผสมผสานมาตรการต่าง ๆ 4 การมีส่วนร่วม
ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 5 การวิเคราะห์ความเสี่ยงและความ
อ่อนแอของชุมชน[4] เพื่อให้เกิดประสิทธิผลที่ชัดเจนสามารถที่จะ
แก้ปัญหาก่อนที่จะเกิดวิกฤติ ขณะที่เกิดวิกฤติ หลังการเกิดวิกฤติรวม
ไปถึงการฟื้นฟูหลังเกิดวิกฤติตามแผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงจาก
ภัยพิบัติแห่งชาติในเชิงยุทธศาสตร์สำหรับประเทศไทยปี 2553-2562
โดยคำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชนที่จะต้องได้รับการแก้ไข
ปัญหานั้น ๆ เป็นสำคัญ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของวิกฤตการณ์น้ำท่วมต่อประชาชน
ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมของเทศบาลนคร
เชียงใหม่

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิดการวิจัยและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดของการบริหารจัดการ (Management meaning) การบริหารจัดการ (management) หมายถึงชุดของ
หน้าที่ต่าง ๆ (a set of functions) ที่กำหนดทิศทางในการใช้
ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้บรรลุถึง
เป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (efficient)
หมายถึง การใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า (cost-
effective) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (effective) นั้น
หมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (right decision) และมีการ
ปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้นผลสำเร็จของการบริหาร
จัดการจึงจำเป็นต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน [5]

แนวคิดทฤษฎีการบริหารภาวะวิกฤตการณ์ (Crisis Management)หมายถึง เป็นหลักการบริหารที่ครอบคลุมเหตุการณ์ที่
มนุษย์เป็นคนสร้าง และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ เช่น การ
เข้าไปล้วงข้อมูลความลับของบริษัทหรือองค์กร สารพิษในสิ่งแวดล้อม
การลักพาตัวผู้บริหาร และอื่นๆ อันส่งผลกระทบต่อองค์กร และเกิด
เป็นเหตุการณ์ที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งการบริหารจัดการภาวะวิกฤตนั้นเป็นเรื่อง
วิกฤตที่กว้างใหญ่ และถูกกำหนดให้เป็นวิธีการหนึ่งในยุทธศาสตร์
หลายองค์กรมองว่า การบริหารจัดการภาวะวิกฤตนั้นเป็นส่วนหนึ่งใน

การประชาสัมพันธ์ เพราะหลายครั้งสื่อมวลชนนำเสนออย่างไม่ยุติธรรม และมักจะทำให้เป็นเรื่องใหญ่ ทั้งที่จริงอาจจะเป็นเรื่องนิดเดียวจึงทำให้ต้องมีการบริหารจัดการสื่อมวลชนในภาวะวิกฤตที่ตีรุ่มด้วย จากการศึกษาสำรวจภาวะวิกฤตขององค์กรที่มีสาขาทั่วโลก [6]

แนวคิดประสิทธิผล (Effectiveness)

ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน [7]

ประสิทธิผลมีความสัมพันธ์กับผลงานที่องค์กรพึงประสงค์ หรือหมายถึงความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปหรือบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้น ประสิทธิภาพจึงหมายถึงผลสำเร็จหรือผลที่เป้าหมาย [8]

ประสิทธิผลขององค์กร หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการบรรลุเป้าหมาย ที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สมาชิกเกิดความพอใจในงาน และองค์กรโดยส่วนรวม สามารถปรับตัว และพัฒนาเพื่อดำรงอยู่ต่อไปได้ [9]

4. วิธีดำเนินงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งหาข้อเท็จจริงและเน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องของข้อค้นพบ

ขอบเขตการศึกษาวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาผลกระทบของวิกฤตการณ์น้ำท่วมต่อประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ศึกษาการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมของเทศบาลนครเชียงใหม่ศึกษาวิเคราะห์วิธีการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดในการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมตามแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครเชียงใหม่และศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมเทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้แผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งชาติในเชิงยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2553 -2562กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ซึ่งสามารถศึกษาวงจรการจัดการภัยพิบัติเชิงรุก (Pro-active Disaster Management) ของวิกฤตการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ได้รับผลกระทบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารของเทศบาลนครเชียงใหม่ประกอบด้วย การลดภัยพิบัติ ลดความเสี่ยงและลดผลกระทบ (hazard, risk and impact reduction) จากวิกฤตการณ์น้ำท่วม

1. ก่อนเกิดภัยพิบัติเป็นการเตรียมพร้อมรับภัยพิบัติเพื่อการป้องกันและลดผลกระทบ (Preparedness for preventing and mitigation) ประเมินความอ่อนแอและการเกิดภัยในพื้นที่ (vulnerability and hazard assessment) การพยากรณ์จุดที่จะเกิดภัยพิบัติของพื้นที่ (carrying capacity) การพยากรณ์ภัยเมื่อสื่อคำว่า

จะเกิดภัย (forecasting) จากพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์น้ำท่วมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

2. เมื่อภัยพิบัติเกิดขึ้นถึงตัวแล้วการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (emergency response) ได้แก่ การต้านภัย (responsiveness) การสร้างแนวป้องกันน้ำท่วม ฝายชะลอน้ำ กระสอบทราย กำบัง การเผชิญภัย (confrontation) การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมโดยตรง การให้ความช่วยเหลือและบรรเทา (rescue and relief) การหาที่พักพิงรวมถึงการจัดสรรที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้ประสบภัยจากน้ำท่วม

3. เมื่อภัยพิบัติเกิดขึ้นแล้ว (Disaster occur) แต่ยังไม่ถึงตัว การเตรียมพร้อมรับมือ (disaster readiness) การสร้างแนวป้องกันการสื่อสารไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในเรื่องการเตือนภัย (warning) ที่รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำและทั่วถึง การเตรียมปัจจัยสนับสนุน (evacuation) ตามความจำเป็นทั่วถึงเช่น เรือ ข้าว ปลาอาหาร และยารักษาโรค เสื้อผ้า เสื้อชูชีพ สุขาสาธารณะ เป็นต้น การอพยพคน/สัตว์/สิ่งของ เพื่อลดผลกระทบจากการตายของสัตว์และเสียชีวิตของคนการเสียหายของทรัพย์สิน เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เป็นต้น

4. เมื่อภัยสิ้นสุดการเกิดภัย (Disaster Termination) เป็นการฟื้นฟูเข้าสู่สภาพปกติ (recovery and rehabilitation) ได้แก่ ประเมินความเสียหายและความต้องการ (damage and needs assessment) เพื่อชดเชยค่าเสียหายให้แก่ครอบครัว ทั้งค่าเสียหายในเรื่องที่อยู่อาศัย ทรัพย์สิน ชีวิต สัตว์เลี้ยง ที่ผลทางการเกษตร การฟื้นฟูบูรณะ เยียวยาจิตใจ (rehabilitation, reconstruction and recovery) การใช้ภูมิจิตวิทยา พระภิกษุสงฆ์ลงพื้นที่เพื่อให้กำลังใจผู้ที่ได้รับผลกระทบ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรเอกชนลงพื้นที่เพื่อให้ความรู้การปรับตัวและการแก้ปัญหาหรือการพาผู้ประสบภัยทำกิจกรรมและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์หรืออาจเป็นการคิดหากิจกรรมสร้างรายได้เพื่อการดำรงชีวิตในช่วงที่ประสบภัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ทั้ง 4 แขวงนครพิงค์ , ศรีวิชัย, กาวีละ, เม็งราย ซึ่งแม่น้ำปิงไหลผ่านในเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงได้แก่ แขวงนครพิงค์ แขวงกาวีละ แขวงเม็งรายและพื้นที่รับน้ำซึ่งมีที่อยู่ติดแม่น้ำปิงแต่เกิดจากการไหลเอ่อของคลองสาขาได้แก่แขวงศรีวิชัยซึ่งประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ตามทะเบียนราษฎรมีประชากรรวม 150,000คนแต่ประชากรที่ได้รับผลกระทบซึ่งมีบ้านเรือนติดอยู่ริมแม่น้ำปิงสามารถใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จากประชากรที่มีแจ้งเพื่อรับชดเชยค่าเสียหายหรือผู้ประสบภัยพิบัติประมาณ3,000 หลังคาเรือน

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ สมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ผู้นำชุมชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลนครเชียงใหม่

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชากรที่ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย ประชาชนที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ สมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้นำชุมชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลนครเชียงใหม่

ขอบเขต กลุ่มประชากร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประชาชนจากการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่มีการแจ้งเพื่อรับชดเชยค่าเสียหายหรือผู้ประสบภัยพิบัติประมาณ 3,000 หลังคาเรือน สุ่มตัวอย่างมาจำนวน 518 คน เป็นการคำนวณจำนวนของตัวอย่างโดยใช้สูตรของทอโรยามาเน่ $n = \frac{N}{1 + Ne^2}$

n เป็นจำนวนของตัวอย่าง

N เป็นจำนวนประชากร

e เป็นสัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

กลุ่มผู้บริหาร นายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรี หัวหน้าแขวงทั้ง 4 แขวง สมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้นำชุมชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลนครเชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิด (Closed Form or Structured Questionnaire) แบบสอบถามประเมินโดยใช้ scale 5 ระดับ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของเทศบาลนครเชียงใหม่ที่ประชาชนในเขตพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์น้ำท่วมได้รับและพึงพอใจตรงตามความต้องการและเพื่อทำการศึกษามลกระทบของวิกฤตการณ์น้ำท่วมต่อประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่การบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมของเทศบาลนครเชียงใหม่รวมทั้งวิเคราะห์วิธีการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดในการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมตามแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครเชียงใหม่และศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมเทศบาลนครเชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้ที่ประสบภัยในพื้นที่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 518 ชุดการสัมภาษณ์ผู้บริหารเขตพื้นที่สาขาของเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 4 คนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (ONE-way ANOVA)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล แยกดำเนินการเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ สังเกต และเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์ภาพรวม

5. ผลการศึกษา/การทดลอง

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ผลกระทบปัญหาวิกฤตการณ์น้ำท่วมต่อประชาชนนั้นเริ่มจากการแจ้งข่าวเตือนภัยที่ไม่เป็นระบบ ขาดการประสานงานและการแจ้งข่าวอย่างต่อเนื่อง และผลกระทบต่อประชาชนระยะขณะเกิดภาวการณ์น้ำท่วมเทศบาลนครเชียงใหม่ไม่สามารถให้การช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงทีทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินบ้านเรือนและระยะภายหลังก่อนน้ำท่วมขาดความฟื้นฟูบูรณะบ้านเรือนและการดูแลสุขภาพจิตหลังน้ำลดการรับค่าชดเชยความเสียหายของผู้ประสบภัยประชาชนมีความรู้สึกว่าการชดเชยน้อยเกินไประบบและกระบวนการติดต่อเพื่อขอรับค่าชดเชยความเสียหายเป็นเรื่องที่ยุ่งยากและล่าช้า

2. ผลกระทบปัญหาวิกฤตการณ์น้ำท่วมต่อการบริหารจัดการจัดการของเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่าเทศบาลนครเชียงใหม่มีการแก้ปัญหาที่น้ำท่วมมีทั้งสิ้น 3 ระยะ คือ การแจ้งข่าวเตือนภัย ระยะขณะเกิดภาวการณ์น้ำท่วม และ ระยะภายหลังก่อนน้ำท่วมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาขาดการประสานงานที่ดี ขาดการวิเคราะห์ที่ถูกต้องและชัดเจนมีการสั่งงานที่ล่าช้าทั้งนี้อาจเกิดการผิดพลาดจากการคำนวณปริมาตรมวลน้ำซึ่งผิดไปจากปกติการแก้ปัญหาในระยะแรกในการแจ้งข่าวเตือนภัยมีความล่าช้าไม่ทันท่วงทีเนื่องจากอุปสรรคหลาย ๆ อย่าง เช่น ความเข้าใจในการติดต่อสื่อสารแต่การแก้ปัญหาในช่วงที่เกิดภาวการณ์น้ำท่วมแล้วหน่วยงานของเทศบาลนครเชียงใหม่มีการแก้ปัญหาได้ดีพอสมควรตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากรส่วนการแก้ปัญหาภายหลังก่อนน้ำท่วมหน่วยงานของเทศบาลนครเชียงใหม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นทีมน้ำพอใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการชดเชยค่าเสียหาย การทำความสะอาด การปรับปรุงพื้นที่บ้านเรือนที่ได้รับผลกระทบการซ่อมแซมบ้านเรือนที่ประสบภัยน้ำท่วมประชาชนค่อนข้างพอใจ ได้รับความเตรียมตัวและการป้องกันอันจะทำให้เกิดปัญหาจากผลกระทบของน้ำท่วมน้อยที่สุด

3. จากการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารของเทศบาลนครเชียงใหม่พบว่าค่อนข้างปานกลางถึงน้อยเพราะการเข้ารับค่าเสียหายจากเทศบาลนครเชียงใหม่แบ่งออกเป็นสองครั้งคือครั้งแรกครบครวละ 5,000 บาทและครั้งที่สองครบครวละ 5,000 บาทแต่ไม่เกิน 20,000 บาททั้งนี้ประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติไม่พอใจในการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายเพราะผู้ประสบภัยพิบัติมีความเสียหายมากกว่าเงินที่เทศบาลนครชดเชยให้

4. จากการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการในเรื่องวิกฤตการณ์น้ำท่วมของเทศบาลนครเชียงใหม่พบว่าบรรลุนิติประสงค์เพียงบางส่วนประชาชนยังไม่พึงพอใจกับผลที่ได้รับมากนักและเกิดคำถามในเรื่องของการบริหารจัดการเกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วมในอนาคตซึ่งสะท้อนให้เห็นในปัจจุบันว่าเทศบาลนครเชียงใหม่พยายามแก้ปัญหาเรื่องน้ำท่วมโดยการป้องกันเช่น การทำแก้มลิง การขุดลอกคูคลอง ลำเหมืองสาขา และการสร้างท่อระบายน้ำตลอดถึงติดตั้งสถานีสูบน้ำเป็นจำนวนมากขึ้นทั้งนี้เทศบาลนครเชียงใหม่อาจยังไม่คำนึงถึงปัญหาเรื่อง การวิเคราะห์ ขนาดหรือปริมาณน้ำที่อาจจะมากผิดปกติเหมือนในปี 2554 จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมนานกว่าปกติและส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนของเมืองเชียงใหม่อย่างรุนแรงดังนั้นการบริหารจัดการอุทกภัยเชิงองค์รวม (Integrated Flood

Management) จึงมีความสำคัญเร่งด่วนเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เพราะเทศบาลรับผิดชอบในส่วนของการเตรียมรับมือกับปัญหาเพียงด้านเดียวไม่การดำเนินการตามแผนเชิงรุกเพราะขาดความรู้หรือความเข้าใจในปัญหาทุกภัยที่มีขนาดใหญ่กว่ามาตรฐานที่เทศบาลเคยประสบจึงทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเพราะการทำงานของเทศบาลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรถึงแม้จะได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ที่วางไว้แล้วก็ตามแต่ก็ยังไม่ทันทั่วถึงและก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

6. การอภิปรายผล

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย รายงานว่ามีพื้นที่ประสบอุทกภัยในภาคใต้ตอนบน ภาคกลาง ภาคตะวันออก รวมทั้งสิ้น 39 จังหวัด 425 อำเภอ 3,098 ตำบล 26,226 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 2002961 คน ครัวเรือน 7038248 คน การเกษตรคาดว่าจะได้รับความเสียหาย 7784368 ไร่ มีผู้เสียชีวิตจากเหตุอุทกภัย 180 ราย [10] จากข้อมูลความเสียหายดังกล่าวทำให้เห็นถึง ปัญหาอุทกภัยหรือน้ำท่วมจากตารางระดับความรุนแรงความ ล้อแหลมในการดำเนินการบริหารจัดการและความเสี่ยงของภัยพิบัติใน ประเทศไทยจากข้อมูลของกรมบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงมหาดไทย ประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงในเรื่องของอุทกภัยและนับว่าปัญหาเรื่อง อุทกภัยเป็นปัญหาในลำดับต้น ๆ การบริหารจัดการซึ่งได้กำหนดทิศทาง การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติของประเทศไทยให้เป็นระบบที่ บูรณาการและเสริมกำลังกัน โดยให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีแผนปฏิบัติการ ระยะยาวสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ แห่งชาติในเชิงยุทธศาสตร์ พ.ศ.2553 – 2562 [1]และสอดคล้องกับ เมธิน มะโนแก้ว ได้ศึกษาเรื่องการแก้ไขปัญหการบริหารจัดการน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ [11]

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้มีการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการ บริหารจัดการของเทศบาลนครเชียงใหม่ คือ ปัญหาโครงสร้างองค์กร ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ปัญหาด้านบุคลากรของ องค์กร และ ปัญหาด้านนโยบายและการบริหารองค์กร โดย นโยบาย ของผู้บริหารของเทศบาลยังไม่ถูกนำมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รวมทั้งการเลื่อนชั้น – เลื่อนตำแหน่งไม่ได้รับความเป็นธรรมทำให้ เจ้าหน้าที่ไม่มีขวัญกำลังใจ การทำงานและผู้บริหารเทศบาลขาดความ จริงใจในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรเพื่อแก้ไขปัญหาให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามนโยบายที่ได้วางไว้สอดคล้องกับปีระชาวัฒน์ รุ่งเรือง วงศา ซึ่งได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการดำเนินงานของเทศบาลนคร เชียงใหม่ตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติราชการองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น [12]

นำแผนดังกล่าวมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ของเทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบเรื่องน้ำท่วมดังจะเห็นจากการแก้ปัญหา ในปี 2554 ที่เกิดมหาอุทกภัยทั้งเชียงใหม่และพื้นที่ในภาคเหนือ ตลอดจนภาคกลางที่ได้รับผลกระทบในฐานะที่เชียงใหม่เป็นพื้นที่ต้นน้ำ เทศบาลนครเชียงใหม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่

พอใจของประชาชนพอสมควรและยังเป็นแนวทางในการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดน้ำท่วมในปีต่อไปโดยการเพิ่มงบประมาณในการขุดลอกคลอง สาขากการท่าฝายชะลอน้ำเพิ่มขึ้นในเขตพื้นที่ต้นน้ำในอำเภอรอบนอก เช่น อำเภอ สันทราย อำเภอแมริม อำเภอแม่แตงการทำฝายชะลอน้ำ ในแม่น้ำปิงเพิ่มหลายจุด การขุดลอกทราย โคลนเพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ ตลอดจนการขุดแก้มลิง ในจุดที่ใกล้เคียงกับเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ อันส่งผลต่อระบบการขุดลอกคลองและท่อระบายน้ำในเขตเทศบาล ทั้งหมด

ดังนั้น ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นจากการบริหารของเทศบาล นครเชียงใหม่ในการวิกฤตการณ์ภัยน้ำท่วมค่อนข้างออกมาเป็นที่น่า พพอใจของประชาชนในส่วนของการแก้ปัญหาในขณะที่เกิดน้ำท่วมและ ภายหลังจากน้ำลดซึ่งจุดอ่อนของการแก้ปัญหาภาวะน้ำท่วมในเรื่อง ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการนั้นส่วนใหญ่เป็นเรื่องการแจ้งเตือน ภัยเพื่อการเตรียมพร้อมในการแก้ปัญหาน้ำท่วมซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ก่อนที่จะเกิดภาวะน้ำท่วม

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการบริหารจัดการในภาวะวิกฤตการณ์น้ำท่วมของ เทศบาลนครเชียงใหม่ตั้งแต่ระดับชั้นหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องตลอดถึงผู้นำของเทศบาลนครเชียงใหม่มีประสิทธิภาพของการ บริหารจัดการอยู่ในระดับดีพอสมควรสามารถแก้ไขปัญหาในวิกฤตน้ำ ท่วมตามแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครเชียงใหม่สอดคล้องและเป็น กระบวนการที่ดีพอสมควรโดยอาศัยความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านวิกฤตการณ์น้ำท่วมเช่นหน่วยบรรเทาสาธาณ ภัยและผู้บริหารในสำนักงานต่าง ๆ ตลอดจนประชาชนที่ได้รับ ผลกระทบในเขตพื้นที่นั้น ๆ ก็พอใจต่อผลของการแก้ปัญหาวิกฤต น้ำท่วมนี้และจากการศึกษาวิจัยของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องประสิทธิภาพ ของการบริหารวิกฤตการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบของเทศบาล นครเชียงใหม่พบว่าเทศบาลนครเชียงใหม่มีปัญหาเรื่องของการแจ้งข่าว เตือนภัยและการอพยพย้ายประชากรที่ได้รับผลกระทบออกจากเขตพื้นที่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากการขาดประสิทธิภาพทางด้าน การติดต่อ ประสานงานการแจ้งข่าวเป็นระยะการรายงานผลและการแจ้งข่าวเตือน ล่วงหน้าเขตพื้นที่ราบลุ่มที่คาดว่าน้ำจะท่วมถึง ซึ่งจะได้รับผลกระทบจาก น้ำท่วมจึงเป็นที่มาของปัญหาซึ่งต่อเนื่องเป็นระยะที่สองและระยะที่สาม ดังนั้นเทศบาลนครเชียงใหม่จึงเกิดการบริหารจัดการวิกฤตน้ำท่วมที่ ประสบผลสำเร็จภายหลังเกิดน้ำท่วมโดยการขุดลอกคลอง ลอกท่อระบาย น้ำ เพิ่มพื้นที่รับน้ำ แก้มลิง และเขื่อนฝายกั้นน้ำในพื้นที่ก่อนเข้าเขต เทศบาลนครเชียงใหม่ตลอดถึงในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการรับน้ำและระบายน้ำได้อย่างทันถ่วงที ดังนั้นขอ เสนอแนะแนวทางของการแก้ปัญหาวิกฤตการณ์น้ำท่วมในเขตพื้นที่ เทศบาลนครเชียงใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพต้องการการบริหารจัดการที่ จริงจังทั้งสามระยะ โดยเน้นการแจ้งข่าวเตือนภัยและผู้ได้รับผลกระทบ ย้ายผู้ได้รับผลกระทบออกจากพื้นที่และการเตรียมการก่อนน้ำท่วมดังที่ ได้กล่าวมาแล้วว่าจะเป็นการขุดลอกคลองทางระบายน้ำต่าง ๆ หรือการเพิ่ม พื้นที่แก้มลิง ฝายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพสูงสุดตามแนวพระราชดำริเรื่องการบริหารจัดการน้ำ ผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารของเทศบาลนครเชียงใหม่ ตามวงจรการจัดการภัยพิบัติเชิงรุก ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

8. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการที่ปรึกษาของวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ให้คำแนะนำ และความรู้ในการทำวิจัยและเจ้าหน้าที่กองสวัสดิการสังคมฝ่ายงานบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลนครเชียงใหม่ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้ด้วย

9. การอ้างอิง

- [1] แผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งชาติในเชิงยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2562
- [2] แผนกรมการบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
- [3] แผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่สามปี พ.ศ. 2553 – 2555
- [4] เสรี สุภราทิตย์ 2553 การบริหารจัดการอุทกภัยในอนาคต
- [5] Griffin, 1997, p.4

- [6] Ian I. Mitorff and Murat C. Alpaslan., 2003 p.p. 57 - 59
- [7] กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536,หน้า 32-33)
- [8] รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร (2536,หน้า 159)
- [9] มัชวาท สุวรรณเรือง, 2536, หน้า 24-27
- [10] บทสรุปสำหรับผู้บริหาร การจัดการภัยพิบัติและฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย :กรณีศึกษาประเทศไทยและต่างประเทศสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมษายน 2554
- [11] เมธิน มะโนแก้ว 2550 การแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- [12] ปิยะวัฒน์ รุ่งเรืองวงศา 2553 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของเทศบาลนครเชียงใหม่ตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น